

عوامل ایجاد پدیده اجتماعی به نام تخریب گرایی در فضای شهری

محمد رضایی افخم^{۱*} ، راضیه شارع ملاشاهی خمکی^۲

۱- محمد رضایی افخم، عضو هیأت علمی دانشگاه زابل دانشکده هنر و معماری ، m_rezaei_afkham@yahoo.com
۲- راضیه شارع ملاشاهی خمکی، عضو هیأت علمی دانشگاه زابل دانشکده هنر و معماری ، razeyeh_mollashahi@yahoo.com

چکیده

اندیشمندان از پدیده وندالیسم به عنوان یک پدیده اجتماعی و عموماً به ناسازگاری جوانان با محیط اجتماعی تعبیر می کنند. وندالیسم منحصر به شهرهای بزرگ نیست بلکه در روستاها و ابنیه تاریخی، شهرهای کوچک هم به چشم می خورد اما به دلیل پیچیدگی شهرها و جلوه های آن از تنوع و گستردگی خاصی برخوردار است. به دلیل جلوه های گسترده وندالیسم در شهر و معرفی این پدیده به عنوان بیماری خرابکاری قرن، بررسی این موضوع اهمیت چشم گیری دارد و نیازمند ارائه راهکارهایی برای کاهش اثرات منفی این آسیب اجتماعی بر فضای شهری است این مقاله به دنبال تعریف وندالیسم ، عوامل موثر بروز این پدیده، همچنین یافتن راهکارها و اصول شهرسازی برای مهار آن است روش تحقیق توصیفی است که گردآوری داده ها با مطالعات کتابخانه ای است. معنادار بودن رابطه بین مظاهر و عوامل موثر بر پدیده وندالیسم در فضای شهری از نتایج حاصل از پژوهش می باشد.

واژه های کلیدی: وندالیسم، تخریب گرایی، ناسازگاری جوانان، پدیده اجتماعی

۱- مقدمه

تخریب گری یا خرابکاری جوانان یک پدیده اجتماعی جهانی است و هر جامعه ای بر حسب وضعیت اقتصادی و اجتماعی خود با انواع متفاوتی از خرابکاری جوانان روبه رو است. در واقع انحراف امری نسبی است. یعنی هر عمل انحرافی ممکن است در مکان و زمانی دیگر انحراف تعریف نشود. پس هر عملی با توجه به مجموعه ویژگی های خاص هر جامعه ناهنجاری در نظر گرفته می شود. آسیب های اجتماعی پدیده های تاریخی و جهانی اند چرا که انسان در فراز و نشیب های تاریخ همیشه از دردها و آسیب های اجتماعی بسیار رنج برده و همواره در جستجوی یافتن علل و انگیزه های آنها بوده اند تا راه ها و شیوه هایی را برای رهایی از آنها بیابند. یکی از انواع آسیب های اجتماعی وندالیسم (تخریب اموال عمومی) می باشد. کارشناسان و آسیب شناسان اجتماعی وندالیسم را در زمره انحرافات و بزهکاری های جدید دسته بندی می کنند و آن را عکس العملی خصمانه و واکنشی کینه توزانه نسبت به برخی از فشارها، تحمیلات، ناملازمات و اجحاف ها و شکست ها تحلیل می کنند. (محسنی تبریزی، ۱۳۸۳)